

KOJETÍNSKÝ
KULTURNÍ
KALENDÁŘ

PROSINEC 1968

kam dnes

- úterý 3. 19,30 hodin - sál sokolovny
Divadelní představení v rámci "Podzimního divadelního cyklu 1968" - lidová hra J. Kopeckého KOMEDIE O HVĚZDĚ. Hraje Severomoravské divadlo Šumperk.
- sobota 7. 20,00 hod. - sokolovna
MIKULÁŠSKÁ ZÁBAVA - pořádá oddíl vodáků TJ Slavoje - hraje orchestr Milotínského.
- čtvrtek 12. 19,00 hod. - klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA PhDr. Gustava Voždy v rámci "Muzejních čtvrtků" na téma STAROEGYPTSKÉ THÉBY a TUTANCHAMÓN.
- čtvrtek 26. 20,00 hodin - sokolovna
ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA - pořádá oddíl vodáků TJ Slavoje - hraje orchestr Milotínského.
- úterý 31. 20,00 hodin - sokolovna
SILVESTROVSKÁ ZÁBAVA - pořádá oddíl kopané TJ Slavoje - hraje taneční orchestr ALFA.

KINO HANÁ

4.-5. KONEC VZPOURY
středa Jugoslávský barevný širokoúhlý film.
čtvrtek Mládeži přístupno

6. a 8. ZÁLESÁK
pátek Anglický barevný širokoúhlý film. Vypráví
sobota příběh lovce kožešin.
neděle Vstupné 5,- 6,- 7,- Kčs.
Mládeži přístupno
Předprodej vstupenek od 29.XI. u pokladny kina.

11. a 12. DRAK SE VRACÍ
středa Slovenská balada o lásce, nenávisti
čtvrtek a hledání cesty z osamocení.
Mládeži do 15 let nepřístupno

13.-15. DNY VZRUŠENÍ A SMÍCHU
pátek Americký film v české řeči je další
sobota kolekcí ze zlatého věku grotesky.
neděle Vstupné 3,- 4,- 5,- Kčs
Mládeži přístupno

18. a 19. BOMBA V 10,10
středa Napínavý barevný jugoslávský film.
čtvrtek Mládeži přístupno

20.-22. TONY HLEDÁ TOKIO
pátek Americký barevný širokoúhlý film o chlap-
sobota ci, který zabloudil v Japonsku.
neděle Mládeži přístupno

25. a 26. NA SEVER OD ALJAŠKY
středa Americký barevný širokoúhlý film
čtvrtek vypráví dobrodružný příběh ze života
zlatokopů.
Vstupné 6,- 7,- 8,- Kčs
Mládeži přístupno

27.-29. ZNAMENÍ TROJÚHELNÍKU
pátek Anglický barevný film je kriminálním
sobota příběhem z klášterních zdí.
neděle Vstupné 4,- 5,- 6,- Kčs
Mládeži přístupno
Předprodej vstupenek od 18.XII.
u pokladny kina.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

neděle 1. HRNEČKU VAŘ
začátek Česká barevná pohádka
15,00 hod.

neděle 8. VINNETOU
začátek Barevný širokoúhlý film - vstupné
14,30 hod. 2,- a 4,- Kčs

neděle 15. VĚTRNÝ MLÝN
začátek Dobrodružné pátrání po tajemném
15,00 hod. pokladu

neděle 22. PRINCEZNA SE ZLATOU HVĚZDOU
začátek Česká barevná pohádka
15,00 hod.

neděle 29. NA STŘÍBRNÉM ZRCADLE
začátek Český film pro děti
15,00 hod.

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ A JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA V PROSINCI 1968

V tomto měsíci se dožívá

paní Bohumila T e s a ř í k o v á	88 let
paní Františka M a r t i n k o v á	87 let
paní Františka S t a ň k o v á	85 let
paní Marie C h a d i m o v á	83 let
pan Vratislav V a n ě k	83 let
paní Marie I v a n o v á	82 let
paní Adéla H n i l i c o v á	81 let
paní Marie M a r c i s o v á	81 let
pan Rudolf H u ň á č e k	81 let
pan Jiří K o u t n ý	80 let

Noví občané našeho města budou přivítáni
do života na Městském národním výboře
dne 14. p r o s i n c e 1968

B L A H O P Ŕ Ě J E M E !

ZaHRáDkáŘi v PROSINCI

- Ze zahrady odstraníme přestárlé, nemocné a odumřelé stromy.
- Začínáme s postřikem ovocných stromů. Stríkáme Arborolem AC 3 proc., při výskytu štítenky zhoubné 5 proc., nebo Nitrosanem 1,5 proc., proti štítence zhoubné 2 proc. Pozor na jahodník, není-li pokryt sněhem. Postřik by zničil listy. Postřik provedeme tak, aby byl strom dokonale omyt. Nestříkáme za velkého mrazu, za deště a za silného větru.
- Za vhodného počasí začínáme s přiklestem ovocných stromů. Všechny větší rány dobře zahladíme nožem a zatíráme štěpařským nožem nebo fermezovou barvou.
- Zakládáme komposty ze zbylých částí rostlin, popele, nevyzrálých plevelů a všech rostlinných a živočišných odpadů. Hubíme myši a hraboše /Neragen, zrní Nera/.
- Prohlížíme oplocení zahrady, zda není poškozeno. Proti okusu stromků natíráme stromy Karnoferem /2 díly Karnoferu, 1 díl vody. Můžeme také Karnoferem stříkat ve zředění 1 : 1 /.
- Proti okusu chráníme také kmeny chrániči z drátěného pletiva. Přikryjeme chvojím velkoplodé borůvky a na menších plochách i jahodník.
- Řežeme rouby, zejména peckovin /meruňky, višně, třešně/ a uskladňujeme je ve sklepě do vlhkého písku nebo venku, chráníme je před slunečními paprsky.
- Opravíme náradí, připravíme je na příští sezonu.

- Prohlížíme uskladněné ovoce a odstraňujeme nahnilé plody. Sklep větráme a udržujeme přiměřenou vlhkost.
- Dokončíme rytí a hnojení všech ploch zeleninové zahrady.
- Svazujeme jehličiny, aby je sníh nerozlomil a setřásáme je.
- Opravujeme truhlíky a krmítka pro ptáky i budky na hnízdění. Dbáme na správnou velikost otvoru, aby na zahrádce neusídlili špačci.
- Odborně se vzděláváme. Vhodné knihy zapůjčí Měst. knihovna nebo knihovna ZO Svazu zahrádkářů.

SLOVO K RODIČŮM

S pokračujícím školním rokem vyvstává rodičům dětí v devátých třídách starost kam svého syna či dceru umístit. Na studiu? Do učení? Hodnotí se průběh školní docházky, zkoumají se možnosti zda se na studiu, či do zvoleného oboru dostane, zda bude jeho budoucnost zabezpečena. Stejně tak přemýšlíme a hodnotíme i my učitelé celou rodinu našich vycházejících žáků. Jejich budoucnost nám opravdu není lhostejná. Těší nás, když se umístění, či přijetí na školu podaří a mrzí nás, když těžkosti s umístěním vyplývají ze špatného prospěchu dítěte. Neúplné, či slabé výsledky vzdělání jsou v současné době hlavní překážkou k umístění v mnohých učebních oborech a hlavně na studiích.

Příčiny úspěchu či neúspěchu nejsou závislé jen

na škole. V našem národním hospodářství je stále ještě hodně nekvalifikované práce, vzdělání není dostatečně hodnoceno, obsazování míst kvalifikovanými a vzdělanými odborníky není důsledně prosazováno. To jsou mnohé z činitelů, které vytvářejí u některých rodičů a prostřednictvím nich i u dětí předsudky a nezájem o dobrou práci ve škole a o vyšší vzdělání. Ani mnozí dospělí nemají chuť se dále vzdělávat, necítí potřebu soustavně se dále učit, i když vědí, že je to vzhledem ke změnám ve vědě a v charakteru prací nutné a že jim to činí v zaměstnání potíže. "Cítíte tu souvislost mezi vámi a dětmi?"

Je plně žádoucí rodinná výchova vedoucí k zájmu o učení a vzdělávání, k lásce k němu a touze po něm, snaha ovlivňovat mimoškolní zájmy dětí k činnostem, které mají vzdělávací charakter.

Škola prochází kvalitativními proměnami a stává se hlavním článkem v systému společenských institucí. Věda vrůstá stále více do života, radikálně ho mění. Zvědečtující se svět klade na člověka stále větší nároky. Vyhovět jim je možno jen vyšším a plnějším vzděláním. Vzdělanost stále roste. Naši prapředkové měli jen několik tříd obecné školy, otcové již chodili do školy 8 let a budoucnost, jak se ukazuje, bude vyžadovat ještě vyššího vzdělání.

Technika a automatizace nás začínají obklopotvat, zachvacují všechna odvětví a většinu povolání. Nekvalifikované práce bude ubývat stále více a pak otázka "učit se či neučit - studovat či nestudovat" nebude tolik zaměstnávat mysl mládeže, nás učitele nebude stát tolik námahy učebně-výchovný proces a vás rodiče přidržování dětí k učení.

Musíme se dívat do budoucnosti. Socialistická společnost bude potřebovat vysokou obecnou vzdělanost. Tendence jejího růstu je zřejmá. A jestliže se nyní nedotýká ještě tolika dětí při jejich vstupu do zaměstnání, jistě ji budou pociťovat ve svém

pozdějším věku. Vzdělání spojuje minulost s přítomností a vytváří budoucnost. Vyzbrojuje nás k překonávání obtíží a překážek, ukazuje perspektivu budoucího života lidí. A bez této výzbroje není pokrok možný.

Antonín M a l ý

VÝROČÍ PROSINCE 1968

2. XII. 1968 50. výročí úmrtí francouzského dramatika Edmonda Rostanda /nar. 1.4.1868/
8. XII. 1968 25. výročí úmrtí operního pěvce Karla Beníška /nar. 24.10.1874/
10. XII. 1968 150. výročí narození politika Frant. Ladislava Riegra /zemřel 3.3.1903/
11. XII. 1968 125. výročí narození německého lékaře a bakteriologa Roberta Kocha /zemřel 27.5.1910/
21. XII. 1968 50. výročí narození herce Josefa Be-ka
25. XII. 1968 30. výročí úmrtí spisovatele Karla Čapka /nar. 9.1.1890/
27. XII. 1968 80. výročí narození národního umělce Jaroslava Vojty

PRŮVODCE městem a jeho okolím

K POJMENOVÁNÍ NĚKTERÝCH OBCÍ
V OKOLÍ KOJETÍNA

V minulém čísle Kojetínského kulturního kalendáře byl zveřejněn příspěvek "Pověst o pojmenování některých obcí v okolí Kojetína". K této "pověsti" několik poznámek.

V "pověsti" je vyjádřen názor lidu na vznik a pojmenování obcí na Kojetínsku, který má sice mnohdy historické jádro, je však nutno je správně historicky zařadit.

Ve 12. století se u místních jmen vyskytovaly koncovky - ice a - any. Koncovky - ov a - ín se užívají teprve ve 13. století. Z toho tedy vyplývá, že obce u jejichž názvu jsou koncovky - ice a - any jsou svým původem starší, než obce s koncovkami - ov a - ín.

Obce s koncovkami - ice a - any končí na Kojetínsku na čáře Měrovce - Uhřičice - Oplocany. Blíže k řece Moravě jsou již jen Kojetín - Oplocany - Chrbov. To jednak svědčí o starobylém původu obcí na Kojetínsku, jednak o tom, že těžko přístupný, bažinatý a zaplavovaný břeh Moravy byl osídlen později.

Názvy obcí na Kojetínsku můžeme zařadit do skupiny tzv. jmen čeledních - patronymických, u nichž je nutno základ jmen hledat v jménu osobním. Druhá skupina obcí, která sice také spadá do skupiny jmen čeledních, má svůj původ v parcelaci vrchnostenských

a jejich založení je nutno položit do konce 18. a poč. 19. století.

Annín - jehož vznik je v článku kladen do 14. století, byl založen v roce 1799 na pozemcích bývalého skašovského rybníka Arnošten Josefem hr. Künburkem a pojmenován na počest jeho manželky Anny.

Arnoštov - byl založen v roce 1811 parcelací bývalého oplocanského dvora. Dnes je součástí Oplocan.

Oplocany - připomínají se poprvé v roce 1275, nikdy nenáležely k panství kojetínskému ani tovačovskému. Roku 1365 byly získány kapitulou olomouckou.

Uhřičice - připomínají se poprvé v roce 1131 a patřily ke kapitule olomoucké. V roce 1179 daroval kníže Oldřich Uhřičice kostelu sv. Václava v Olomouci.

Tolik tedy k obcím, o kterých v "pověsti" byla řeč. I když název obcí je odvozen od jmen osobních, nelze v dnešní době toto jméno v názvu hledat. U některých obcí je to jednoduché /Annín/, u jiných zůstal z tohoto osobního jména jen kmen.

fr

JAK „KOJECKÉ PASTĚŘ“ PANTÁTA SPÁČIL TROUBIL K VYHÁNĚNÍ KRAV „NA VÉHON“

Max Navrátil

V Kojetíně bývaly dva pastevní spolky. Ten větší měl výhon a chlěvy pro býky na konci "Hati" /Přerovská ulice/ a pastýřem byl pantáta Spáčil. Menší měl výhon za "Žebákem" /Blanská ulice/, chlěvy ve Vyškovské ulici/ nyní prodejna stavebnin/ a pastýřem byl pantá

ta Zaoral. Ještě začátkem let devadesátých vyháněly se krávy na "véhon" dvakrát denně - ráno a po poledni. Pantáta Spáčil mívával velký bič nebo troubu, chodil po ulicích a troubil:

"Děvčata, děvčata, poženťe telata - do stáda.

A vy mladé dívky, poženťe jalůvky - do stáda.

A vy staré baby, poženťe ty krávy - do stáda."

Když neměl troubu, stoupl si doprostřed ulice a zapráskal velkým bičem. Byly to rány jako z revolveru. Krávy už znaly jeho troubení nebo práskání bičem a jak je děvčata odvážala, běžely hned na ulici. Pantáta Spáčil zatím obcházel ulice. Krávy samy došly až na místo pod kostelními valy, tam na něho čekaly a pantáta je pak všechny hnal na "véhon".

O KOJETÍNSKÉ MYSLIVOSTI

Ing. František Jelínek
/pokračování/

Členové uvedeného spolku byli myslivci české a německé národnosti. Ryze český spolek pro kynologii a myslivost se sídlem v Praze nesl název "Hubertus". Byl založený v roce 1910. Po první světové válce v roce 1919 založen "Československý lovecký a kynologický svaz v Praze". V roce 1923 založena "Československá myslivecká jednota". V roce 1924 v srpnu při velké manifestaci na obranu myslivosti byla uzavřena smlouva a vzájemná dohoda mysliveckých kynologických organizací na území Československé republiky a to mezi Československou mysliveckou jednotou a spolkem německé národnosti "Zucht und Prüffungsverband" o zápisu psů do jednotné knihy. V roce 1925 založena při Československé myslivecké jednotě

"Knihovna Stráže myslivosti" a později začal vycházet časopis "Stráž myslivosti". Bylo také zavedeno pro organizované myslivce pojištění povinného ručení. V jednotlivých zemích ČSR zřízeny zemské odbory, na Moravě to byl Zemský odbor Čsl. myslivecké jednoty se sídlem v Brně.

Také v Kojetíně a na Přerovsku zakládali myslivci své zájmové spolky. Na jedné schůzi myslivců v Přerově v roce 1929 navrhl František Vavrouch z Uhřetického /č.63/, aby byl ustaven okresní myslivecký spolek. Ale k tomu nedošlo. V té době byl již v Přerově "Lovecký spolek pro Přerov a okolí". V březnu 1929 při schůzi v Přerově založili myslivci, bylo to dne 7.IV.1929, nový spolek a to "Spolek pro ochranu honitby Přerov - Kojetín a okolí", do kterého vstoupili z Kojetína stařeček Krybus /Václav Krybus/, - Stanislav Hýžďal, Alois Šrom, Hynek Dostál, a další. Ve výboru tohoto spolku byli z Kojetína: Stanislav Hýžďal, Alois Šrom a Vilém Tesařík. Schůze spolku byly jednou v Přerově a podruhé v Kojetíně. Spolek se usnesl pracovat pro zdar zvěře na naší Haně.

Společenstevní honitbu pronajímalo "Honební společenstvo v Kojetíně" normálně veřejnou dražbou. Od prvního ledna 1897 do 31.12.1902 byl nájemcem celé kojetínské honitby - mimo vlastní honitby velkostatku - Metoděj Mikulík, obchodník v Kojetíně. Dražba byla provedena 29. ledna 1897. Vyvolací cena 790 zlatých. Vydražená cena byla 550 zlatých ročního nájmu. C.k. okresní hejtmanství v Přerově tuto dražební dohodu schválilo. Společníky Metoděje Mikulíka byli úředně schváleni: František Macenauer, rolník, Jan Skopalík, rolník, Václav Krybus, rolník, Julius Wolf, měšťan, Ferdinand Minařík, rolník, Bedřich Rumplík, hostinský a Ondřej Ditrich, pekař. Všichni z Kojetína.

V době od 1. ledna 1903 do 31. prosince 1908 byl nájemcem společenstevní honitby zase Metoděj Miku-

lík, obchodník a předměšťan v Kojetíně za roční nájemné 1 100,- korun. I přes protest některých majitelů půdy schválilo c.k. okresní hejtmanství v Přerově tuto nájemní smlouvu. Jako lovčí strážní personál byli úředně schváleni c.k. okresním hejtmanstvím: Bedřich Rumplík, hostinský, Antonín Skopalík, rolník, František Minařík, rolník čp. 103.

Od května 1903 až do konce nájemní doby do 31.12.1908 přenechal se souhlasem c.k. okr. hejtmanství v Přerově jako podnájem část propachtované honitby Theodoru Redlichovi, majiteli cukrovaru v Kojetíně; a/ celou část v Suchých loukách na pravém břehu řeky Moravy od trati dráhy Přerov-Brno, až po hranice bezměrovské a okresní silnici Kojetín -Kroměříž, b/ přes tuto silnici celou plochu od obecních hranic Popůvek, Křenovic a Měrovic n.H. až po trať dráhy Přerov - Brno.

V té době byl Theodor Redlich nájemcem honitby v Popůvkách a v Koválovicích u Kojetína.

Svým dopisem ze dne 30.9.1908 oznamuje obecní úřad v Kojetíně c.k. okresnímu hejtmanství v Přerově, že veškerá plocha na honebnost měří 2 429 ha, 01 a, 30 m² od toho honebnost velkostatku kněžny Žofie Metternich-Szandorové 472 ha, 39 a, 10 m², takže obecní honebnost 1 956 ha, 62 a, 20 m².

Tato výměra byla ve schůzi obecního zastupitelstva dne 1. srpna 1908 rozdělena na honební obvody:

I. honební obvod: část mezi železniční tratí Brno-Přerov na jih od hranic měrovských, podle hranic křenovských, popůvských, bezměrovských až k řece Moravě 581 ha, 48 a, 78 m², II. honební obvod: část ležící na levém břehu Moravy po panský les od hranic uhřetických až pohranice bezměrovské 483 ha, 04 a, 87 m².

29 32 28 45 46
22 25 27
19 64 9
68 19 64 9
29 32 28 45 46
22 25 27
19 64 9
68 19 64 9
29 32 28 45 46
22 25 27
19 64 9
68 19 64 9

KOJETÍNSKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ VYDÁVÁ
OSVĚTOVÁ BESEDA KOJETÍN • GRAF ÚPRAV TEXTU •
M. FEGUTOVÁ • OBÁLKA, TITULKY: M. VICENEC •
TISK: OKRESNÍ DŮM OSVĚTY V PŘEROVĚ